

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

**VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKÝCH KOMUNIT**

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

**VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKÝCH KOMUNIT**

SILVIA DŽURDŽENÍKOVÁ

**Zelenina II
Pracovné listy**

2014

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01
Bratislava

Autor UZ: PaedDr.Silvia Džurdženíková

Kontakt na autora UZ: Spojená škola Hanušovce n/T
silvia@inmail.sk

Názov: Zelenina II

Rok vytvorenia: 2014

**Oponentský posudok
vypracoval:** PaedDr. Blažena Matisová

ISBN 978-80-565-1005-6

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah:

Pracovný list č. 1 – plodová zelenina.....	4
Pracovný list č. 2 – listová zelenina.....	9
Pracovný list č. 3 strukoviny.....	11
Pracovný list č. 4	15
Zoznam bibliografických odkazov	

Pracovní list č. 1 – plodová zelenina

1. Doplň k obrázku názov plodovej zeleniny.

---

2. Doplň do viet správne slovo zo zátvorky.

Z plodovej zeleniny sa jedia jej .....(listy, plody). Plody plodovej zeleniny sú bobule. Uhorka siata – má úponky, ktorými sa prichytáva o oporu. Semená sa sadia rovno do pôdy. Sú známe dva druhy uhoriek. Pestujeme šalátové uhorky a uhorky na nakladanie. Uhorka dlhá a štíhla s hladkou šupkou je .....(šalátová, nakladačka). Uhorky s bradavičnatou šupkou, ktoré nenechávame dorásť sú .....(šalátové, na nakladanie). Uhorka pravdepodobne pochádza z .....(Indie, Ameriky).

3. Doplň k obrázku názov plodovej zeleniny.

4. Doplň do viet správne slovo zo zátvorky.

Rajčiak jedlý poznáme aj pod názvom paradajka . Pestuje sa z priesad. Priväzuje sa ku kolíku. Pochádza z Južnej Ameriky. ....(Varené, Čerstvé) rajčiaky obsahujú najviac vitamínov. Z rajčiaka sa vyrába paradajkový pretlak, kečup.

5. Doplň k obrázku názov plodovej zeleniny.

6. Doplň do viet správne slovo zo zátvorky.

Paprika ročná je .....(plodová, koreňová) zelenina. Sadí sa z priesad. Vyžaduje teplejšie podmienky. Je asi 40 cm vysoká a rozvetvená rastlina. Plody sú spočiatku zelené, neskôr sa zafarbujú do červena, oranžova alebo žltá. Pôvod papriky je v .....(Amerike, Afrike).

7. Doplň k obrázku názov plodovej zeleniny.

8. Doplň do viet správne slovo zo zátvorky.

Ľuľok baklažánový – baklažán má plody .....(guľatého, hruškovitého) tvaru. Stonka býva zelenej, zelenofialovej až fialovej farby. Kvitne na fialovo a je samoopelivou rastlinou, z ktorej konzumujeme len.....(listy, plody). Je sa biela dužina. Farba, veľkosť a tvar závisia nielen od pestovanej odrody, ale aj klimatických pomerov. Baklažán pochádza z.....(Ázie, Afriky).

9. Doplň k obrázku názov plodovej zeleniny.

---

10. Doplň do viet správne slovo zo zátvorky.

Tekvica veľkoplodá má mohutné plody, ktoré môžu vážiť 30 aj viac .....(kilogramov, centimetrov). Tekvice majú rôzne zafarbenie šupky aj dužiny. Najčastejšie sfarbenie šupky je.....(oranžovej, zelenej) farby. Pestujú sa aj okrasné tekvice.

Tekvica pochádza z .....(Ameriky, Ázie).

11. Dopln' k obrázku názov plodovej zeleniny.

---

12. Dopln' do viet správne slovo zo zátvorky.

Patizón je druh.....(tekvice, rajčiaka) diskovitého tvaru. Na okrajoch je charakteristicky.....(zvlnený, špicatý). Od ostatných druhov tekvic sa odlišuje kríčkovitým vzrastom a tvarom plodov. ....(Patizón, Melón) bol pravdepodobne vyšľachtený v Severnej Amerike.

13. Dopln' k obrázku názov plodovej zeleniny.

14. Dopln̄ do viet spr̄vne slovo zo z̄tvorky.

Cuketa m̄a št̄ihle .....(tmavozelené, tmavomodré) plody.
Dorastajú aj do dvoch kilogramov a tvarom pripomínajú šalátovú.....(
uhorku, papriku). Má jemnú šupku.

15. Dopln̄ k obr̄zku názov plodovej zeleniny.

16. Dopln̄ do viet spr̄vne slovo zo z̄tvorky.

.....(Melón, Patizón) má vysoké nároky na teplo. Dozrieva pri
teplote 25 C. Poznáme melón cukrový a melón žltý.

Pracovní list č. 2 – listová zelenina

1. Dopln k obrázku názov listovej zeleniny.

---

2. Dopln do viet správne slovo zo zátvorky.

Poznáme niekoľko druhov.....(šalátu, kapusty) - šalát siaty, šalát hlávkový. Šalát hlávkový sa vyznačuje pevnou uzatvorenou hlávkou s mäkkou jemnou štruktúrou listou. Konzumuje sa prevažne.....(varený, surový). Rýchlo rastie.

3. Dopln k obrázku názov listovej zeleniny.

4. Doplň do viet správne slovo zo zátvorky.

Špenát siaty sa zberá sa skoro na jar alebo na jeseň. Obsahuje veľké množstvo .....(železa, hliníka) a betakaroténu . Je.....
(nenáročný, náročný) na pestovanie. Malá rastlinka sa rozvetvuje spravidla do štyroch strán.
Vytvorí dlhé šľahúne, na ktorých môžeme celé leto zbierať čerstvé
a lahodné.....(plody, lístky). Pripravíme z neho chutnú polievku a prívarok.

5. Doplň k obrázku názov listovej zeleniny.

---

6. Doplň do viet správne slovo zo zátvorky.

Čínska kapusta netvorí.....(hlávky, listy) ako kapusta hlávková.
Má tmavozelené listy, niektoré odrody svetlozelené až biele. Konzumuje sa prevažne surová.
Pôvod čínskej kapusty je v .....(Číne, Indii).

Pracovní list č. 3 – strukoviny

1. Doplň k obrázku názov strukoviny.

---

2. Doplň do viet správne slovo zo zátvorky.

Strukoviny majú suché plody, ktoré sa nazývajú .....(struky, bobule).

Jedia sa z nich semená. Semená vypadávajú z dozretých strukov.

Fazuľa záhradná je .....(jednoročná, dvojročná) bylina.

Poznáme rôzne druhy odrôd - kríčkovú a popínavú.

Popínavá potrebuje.....(oponu, oporu), dosahuje výšku aj niekoľko metrov. Fazuľa kríčková má výšku približne do 50 cm. Fazuľa má dlhšie struky. Semená týchto rastlín sú suché, tvrdé, podlhovasté, biele, hnedé, strakaté . Jedia sa len.....(surové, uvarené). Suché semená sa môžu uskladniť na zimu. Z fazule sa jedia aj zelené struky.

3. Doplň k obrázku názov strukoviny.

---

4. Doplň do viet správne slovo zo zátvorky.

Hrach siaty má stonku popínavú. Struky sú.....(kratšie, dlhšie) ako fazuľové. Semená sú guľaté .....(zelenej, hnedej) farby.

5. Doplň k obrázku názov strukoviny.

6. Doplň do viet správne slovo zo zátvorky.

Šošovica jedlá je .....(jednoročná, dvojročná) rastlina so vzpriamenou, rozvetvenou stonkou. V struku sa nachádzajú.....(bobule, semená) jednofarebné, alebo strakaté.

7. Doplň k obrázku názov strukoviny.

8. Doplň do viet správne slovo zo zátvorky.

Bôb obyčajný je .....(dvojročnou, jednoročnou) rastlinou. Má vzpriamenú asi 60 cm stonku. Struky pri dozrievaní .....(hnednú, černejú). Potrebuje slnečné a teplé podnebie. Tvar a farba semien je rôzna. Od bielej cez zelenú, žltú, hnedú, purpurovú až čiernu.

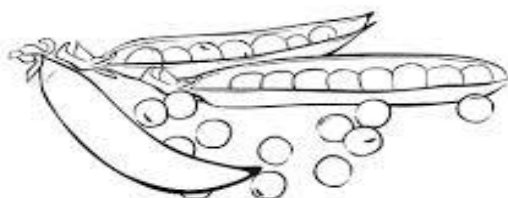
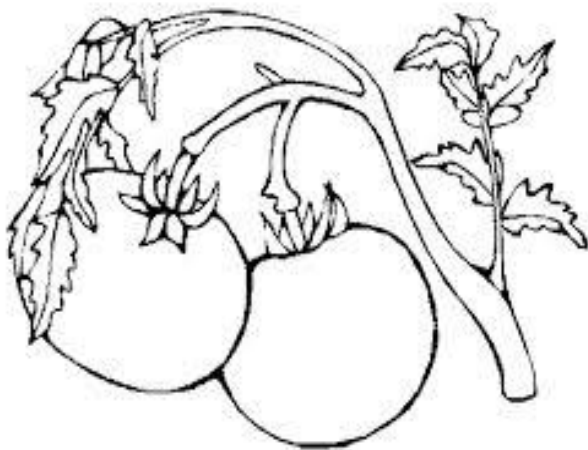
9. Doplň k obrázku názov strukoviny.

10. Dopln' do viet správné slovo zo zátvorky.

Sója patrí medzi .....(jednoročné, dvojročné) rastliny. Má chlpaté listy a drobné.....(fialové, biele) kvety. Semená majú okrúhly alebo oválny tvar. Ich farba je zväčša svetlohnedá. Niektoré odrody môžu byť zelenej, čiernej alebo mozaikovej farby. Sója má.....(krátke, dlhé) vegetačné obdobie. Je to.....(najstaršia, najmladšia) kultúrna rastlina. Pochádza z .....Ameriky, Číny).

11. Dopln' k obrázkom názvy zeleniny a vymaľuj ich. Označ, ktorá zelenina nepatrí do tejto skupiny a uved' prečo. ....

Pracovní list č. 4

1. Ktorá zelenina má struky:

- a) baklažán
- b) fazuľa
- c) melón

2. Čínska kapusta patrí medzi:

- a) hlúbovú zeleninu
- b) listovú zeleninu
- c) strukoviny

3. Medzi strukoviny nepatrí:

- a) bôb
- b) sója
- c) patizón

4. Z plodovej zeleniny konzumujeme:

- a) plody
- b) listy
- c) koreň

5. Ktorá zelenina sa najviac podobá na cuketu:

- a) paprika
- b) rajčiak
- c) uhorka

6. Najviac vitamínov obsahuje zelenina:

- a) varená
- b) konzervovaná
- c) surová

7. Uhorka, rajčiak, paprika patrí medzi:

- a) strukoviny
- b) listovú zeleninu
- c) plodovú zeleninu

8. Ktorú zeleninu konzumujeme len varenú:

- a) fazuľa
- b) rajčiak
- c) šalát

9. Mladé sadenice zeleniny predpestované zo semien sa nazývajú:

- a) priesady
- b) palisády
- c) plánky

10. Medzi listovú zeleninu nepatrí:

- a) šalát
- b) špenát
- c) kel

10. Spoj čiarou a správne prirad'.

Cibuľa	PLODOVÁ ZELENINA	Kapusta
Bôb		Zeler
Rajčiak	STRUKOVINY	Tekvica
Cvikla		Brokolica
Uhorka	LISTOVÁ ZELENINA	Fazuľa
Karfiol		Cesnak
Mrkva	KOREŇOVÁ ZELENINA	Kel
Pór		Kareláb
Špenát	HLÚBOVÁ ZELENINA	Red'kev
Petržlen		Baklažán
Pažítka	CIBUĽOVÁ ZELENINA	Cuketa
Šošovica		Šalát

11. Ktorá zelenina Ti najviac chutí ?.....

.....

12. Daj vyklíčiť niekoľko semien fazule. Pozoruj priebeh klíčenia. Svoje pozorovania zapíš.

.....

.....

.....

.....

13. Zakrúžkuj správnu odpoveď.

Zeleninu rozdeľuje do skupín podľa spoločných znakov na: koreňovú, plodovú, hlúbovú, listovú, cibuľovú, strukoviny. ÁNO   NIE

Zeleninu môžeme konzumovať surovú, varenú, mrazenú, sušenú, konzervovanú. ÁNO   NIE

Zelenina nemá veľký obsah vitamínov. ÁNO   NIE

Aby ľudia mali po celý rok čerstvú zeleninu, pestuje sa v skleníkoch. ÁNO   NIE

V skleníku nevieme udržať potrebnú teplotu v chladnom počasí. ÁNO   NIE

14. Vymaľuj obrázok. Vymenuj zeleninu, ktorá sa nachádza na obrázku .

.....

Zoznam bibliografických odkazov

UHEREKOVÁ, M. a KOL.: Biológia pre 6. ročník základných škôl. Bratislava: Expol pedagogika s.r.o., 2009. ISBN 978-80-8091-180-5.

<http://zelovoc.nazdravie.sk/sk/zelenina/>

<https://www.google.sk/search?hl=sk>

<http://www.i-creative.cz/2008/04/28/omalovanky-zelenina/>